

promlčecí — počítané buď od spáchání souzeného přestupku § 312 tr. zák. nebo po případě (viz spisy T IV 1703/27 okresního soudu pro přestupky v Praze) od spáchání dalšího deliktu, srovnej rozhodnutí sb. n. s. č. 2576, 652 — jiný trestný čin (§ 531, druhý odst. písm. c) tr. zák.; podmínky písm. a) a b) nemají podle povahy souzeného činu místa). To zjištěno nebylo, takže odsuzující výrok pro přestupek § 312 tr. zák. je stížen zmatkem § 281 čís. 9 písm. b) tr. ř. Z těchto důvodů bylo zmateční stížnost obžalovaného jako bezdůvodnou zavrhnouti, naproti tomu však vyhověti zmateční stížnosti státního zastupitelství a zrušiti rozsudek nalézacího soudu v napadené jí části, zároveň však podle § 290 tr. ř. i ve výroku, jímž byl obžalovaný uznán vinným přestupkem podle § 312 tr. zák. Důsledkem toho bylo zrušiti také výrok o trestu a výroky s tím související a netřeba proto přihlížeti k dalšímu zmatku § 281 čís. 11 tr. ř., jímž jest stížen výrok o trestu, ukládající obžalovanému podle § 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky trest těžkého žaláře, ač jest tam stanoven jen trest žaláře. Z hořejších vývodů plyne, že nejsou v rozsudku a jeho důvodech, pokud jde o zrušené výroky o vině, zjištěny všechny okolnosti, které při správném použití zákona měly by tvořiti podklad rozhodnutí; zejména není ani zjištěno, že se obžalovaný nedopustil v promlčecí době ohledně přestupku § 312 tr. zák. nového trestného činu. Proto bylo věc vrátiti soudu prvé stolice k opětnému projednání a rozsouzení v rozsahu zrušení.

Zrušením rozsudku stala se odvolání obou stran bezpředmětnými. Budiž jen podotčeno, že okolnost, že se odvolání obžalobcovo domáhá jen vyslovení ztráty práva volebního, nebude podle zásad plynoucích z prvního odstavce § 255 tr. ř. — srovnej i první větu § 295 tr. ř. — na závadu, by soud nepoužil ustanovení, které tu má místo, totiž § 32 zákona na ochranu republiky v celém rozsahu, nikoliv jen v předpisu čís. 3 druhého odstavce.

Čís. 3402.

Násilným vztažením ruky ve smyslu § 81 tr. zák. jest rozuměti každý útok podniknutý na tělo vrchnostenské osoby, třeba se minul cílem a se nezdařil.

§ 81 tr. zák. nepředpokládá skutečné zmaření služebního výkonu, stačí, že pachatel chtěl výkon zmařiti a v tom úmyslu jednal.

I útok, třeba nezdařený, není jen činem vedoucím ke skutečnému vykonání odporu, nýbrž již samým zprotivením se a skutečným násilným vztažením ruky.

(Rozh. ze dne 1. března 1929, Zm I 696/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 5. října 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 81 tr. zák. a přestupkem podle § 312 tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost napadá rozsudek z důvodů zmatečnosti čís. 5, 9 a) b), 10 a 11 § 281 tr. ř., její provedení týká se však z největší části jen výroku, odsuzujícího obžalovaného pro zločin podle § 81 tr. zák. Ve směru formálním — čís. 5 § 281 tr. ř. — vytýká, že prý rozsudek odporuje sobě a spisům, praví-li, že služební výkon obou průvodčích záležel ve vyvedení obžalovaného z vlaku a v jeho předvedení na staniční úřad, ačkoliv prý ve spisu není zmínky o tom, že se obžalovaný vzepřel tomuto úřednímu výkonu, zejména prý to nepotvrdili svědci K. a D. Tímto doličením však provádí zmateční stížnost ve skutečnosti spíše výtku nedostatku důvodů, ta však není odůvodněna, poněvadž nalézací soud uvádí jako formální důvod pro své zjištění výpověď svědka D-ého, který udal, že obžalovaný chtěl násilným jednáním zmařiti služební výkon obou průvodčích, který záležel podle souhlasné výpovědi D-ého i K-a v jeho předvedení na staniční úřad za účelem vybrání poplatku za lístek. Svědek K. udal: »Vyzval jsem ho (obžalovaného), by šel se mnou na stanici; to bylo v L. na trati do Z. On se rozvzteklil odepřel to a vytáhl na mě nůž, že mne oddělá Na to jsme ho nechali a poslali depeši do Z., by tam čekala asistence; tam byl obžalovaný zatčen. »Svědka D. po přečtení výpovědi K-ovy bere ji za svou svědeckou výpověď. Totéž opakovali oba svědci při hlavním přelíčení. Podle čís. 9 a) a 10 — správně jen 9 a) — § 281 tr. ř. namítá stěžovatel: 1. a 5. Že prý nelze mluvit o úmyslu obžalovaného, zmařiti úřední výkon, který prý vůbec nebyl prováděn, t. j. vyvedení z vlaku a předvedení na stanici, uváží-li prý se, že k výstupu došlo za jízdy, nikoliv ve stanici, a úřední výkon prý záležel jen ve vybrání jízdného, a v tom směru vůbec nebylo žalováno. Než zmateční stížnost tu brojí proti skutkovým předpokladům rozsudku, z něhož by byla povinna při správném provedení hmotněprávního zmatku vycházeti (§ 288 čís. 3 tr. ř.). Bylo již řečeno, že rozsudek zjišťuje formálně bezvadně, že obžalovaný jednal v úmyslu zmařiti služební výkon dvou průvodčích, totiž své vyvedení z vlaku a předvedení na staniční úřad za účelem vybrání jízdného poplatku. Oba průvodčí potvrdili nejen, že obžalovaný byl vyzván, by zaplatil, nýbrž výslovně také, že průvodčí K., když obžalovaný odepřel doplatiti na lístek ve vlaku, ho vyzval, by šel s ním na stanici v L., že se však obžalovaný tomuto vyzvání vzepřel a násilím chtěl dalšímu výkonu zabrániti. 2. Nelze prý mluvit o úředním výkonu, dokud není zjištěno, že průvodčí byl věcně oprávněn požadovati na obžalovaném doplatek; není prý vyloučeno, že průvodčí jednali z omylu nebo z nedorozumění. Tu jest zmateční stížnost na omylu; pro zvýšenou ochranu vrchnostenských osob ve smyslu druhého odst. § 68 tr. zák., pokud plní vrchnostenský příkaz nebo konají službu, se nevyžaduje, by jejich konkrétní výkon byl také věcně oprávněn, stačí úplně, jsou-li splněny podstatné náležitosti formální, a to aspoň v té míře, že by bez nich jednání pozbylo vůbec formy jednání úředního. Že v souzeném případě oba průvodčí nebyli formálně oprávněni jednati tak, jak jednali, zmateční stížnost sama netvrdí.

3. Mýlný jest i další názor zmateční stížnosti, že prý § 81 tr. zák. předpokládá skutečné zmaření služebního výkonu; stačí, že pachatel chtěl úřední úkon zmařit a v tomto úmyslu jednal, což je tu bezvadně zjištěno. K tvrzení zmateční stížnosti, že obžalovaný nebyl vyzván, by opustil vlak, a že ani nebyl požádán, by se odebral na staniční úřad, stačí poukázati na výpovědi svědků, kteří potvrzují opak. Výrokem svědka K-a, který soudil, že obžalovaný jeho úřední výkon nemohl zmařit, se soud obírá, ale dospívá, uváživ výpovědi ostatních svědků, k jinému přesvědčení, takže neobstojí ani případná výtká neúplnosti rozsudku. 4. Není odůvodněna posléze ani námitka, že zjištěné jednání obžalovaného nelze kvalifikovati ani jako násilné vztažení ruky ani jako nebezpečnou pohružku. Pouhé zvednutí ruky není prý skutečným násilím, jaké předpokládá § 81 tr. zák., pokud nebylo násilí použito. Také o nebezpečné pohružce nemůže prý býti řeči, když svědci potvrdili, že obžalovaný jednal z bravury, a že se napadení vyhrůžky nebáli (K.). Zmateční stížnost především přehlíží, že násilné jednání obžalovaného nezáleželo jen ve zvednutí ruky proti průvodčímu, nýbrž že, jak soud zjišťuje, obžalovaný, jsa velice rozrušen, »pojednou proti průvodčímu K-ovi prudce vztýčil ruku, v níž průvodčí D. spatřil nůž a při tom pronesl slova: »Já Vás tu oddělám, já ho do Vás vrazím«. Podle tohoto zjištění obžalovaný, maje v ruce nůž, útočil proti K-ovi, a teprve, když ho D. chytil za ruce a zabránil jeho dalším útokům (jak praví rozsudek), nůž zase sklapl. I když se toto útočné jednání obžalovaného nedotklo přímo vrchnostenské osoby, jest i v něm spatřovati násilné vztažení ruky ve smyslu § 81 tr. zák., jímž nutno rozuměti každý útok podniknutý na tělo vrchnostenské osoby, třeba se minul cílem a se nezdařil. Tomuto výkladu nasvědčuje nejen přirozený smysl slov »vztažení ruky«, která v sobě neobsahují nutně také výsledek vztažení, zasažení dotyčné osoby rukou, nýbrž znamenají povšechně čin směřující k tomu, by byla zasažena osoba, proti níž se ruka vztahuje. I útok třeba nezdařený, není tudíž jen činem vedoucím ke skutečnému vykonání odporu, nýbrž již samým zprotivením se a skutečným násilným vztažením ruky, jaké předpokládá § 81 tr. zák. (srov. rozh. čís. 2653, 1767 sb. n. s.).

Čís. 3403.

Obžalovanému pro přestupek § 523 tr. zák., který se často opíjí a pere, nepolehčuje zachovalost (§ 264 b., tr. zák.), třeba nebyl soudem ještě trestán; nelze mu povolití podmíněný odklad výkonu trestu.

(Rozh. ze dne 1. března 1929, Zm I 9/29.).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 9. listopadu 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem opilství podle § 523 tr. zák., zamítl v neveřejném zasedání odvolání obžalovaného z výroku o trestu, vyhověl však odvolání státního zastupitelství z výroku o podmíněném odsouzení a trest obžalovaného prohlásil za nepodmíněný, mimo jiné z těchto